

Plani Ekonomik & i Investimeve

TETOR 2022

#PortaGlobale
#BallkaniPerëndimor
#BE dhe TI

për Ballkanin Perëndimor

TRANSPORT I QËNDRUESHËM

ENERGJI E PASTËR

MJEDISI & KLIMA

E ARDHMJA DIGJITALE

SEKTORI PRIVAT

KAPITALI NJERËZOR

Deri në

€30 miliardë

në investime publike dhe private
në bashkëpunim me institucionet
financiare ndërkombëtare. Kjo
përfshin deri në **€9 miliardë**
nga **Financimi i granteve**
të BE-së

Plani Ekonomik dhe i Investimeve identifikon 10 investime themelore dhe synon të nxisë rimëkëmbjen afatgjatë, të përshpejtojë tranzicionin e gjelbër dhe digjital dhe të nxisë bashkëpunimin rajonal.

Kalimi nga plani në veprim: BE-ja ka miratuar deri më tani 24 investime kryesore* me **vlerë 3.3 miliardë euro në vlerë totale të investimit** – me kontribute dypalëshe nga Shtetet Anëtare të BE-së dhe Norvegjia dhe kredi të favorshme nga institucionet financiare ndërkombëtare. Kjo përfshin **1.3 miliardë euro** në financimin e granteve të BE-së dhe donatorëve dypalësh.**

Investimet do të jenë të qëndrueshme vetëm nëse partnerët e Ballkanit Perëndimor përshpejtojnë reformat, përfshirë fushën e ligjit dhe luftën kundër korrupsionit.

* Broshura e WBIF mbi 24 investime kryesore të miratuara.

** Financuar nëpërmjet Instrumentit të Asistencës së Para-Aderimit IPA II dhe IPA III.

TRANSPORT I QËNDRUESHËM

BE-ja do të përmirësojë korridoret kryesore të transportit në rajon, për t'i bërë ato më të shpejta dhe në përputhje me standardet e BE-së. Transporti më i mirë do të lehtësojë tregtinë dhe do të nxisë një rritje të qëndrueshme ekonomike. Reformat e lidhjes dhe procedurat e thjeshtuara të kalimit të kufirit janë thelbësore.

PIKA 1 – Lidhja e Lindjes me Perëndimin

PIKA 2 – Lidhja e veriut me jugun

PIKA 3 – Lidhja e rajoneve bregdetare

ENERGJI E PASTËR

Mbështetja e BE-së në fushën e energjisë do të përfshijë në përputhje me ambicien e saj për të arritur neutralitetin e klimës deri në vitin 2050.

Dekarburizimi dhe kalimi në energji të pastër do të jenë thelbësorë. Prioritet do t'i jepet ndërlidhjeve energjetike dhe do të rritet përdorimi i burimeve të rinovueshme të energjisë.

PIKA 4 – Energjia e rinovueshme

PIKA 5 – Tranzicioni nga qymyri

PIKA 6 – Vala e rinovimit

MJEDISI & KLIMA

Agjenda e re e Gjellbër për rajonin, u miratua në samitin e Ballkanit Perëndimor në Sofje në nëntor 2020. Ajo mbulon tranzicionin e gjellbër, dekarburizimin, ripërtirjen e ajrit, ujit dhe tokës së ndotur, ekonominë rrethore dhe promovon biodiversitetin, lëvizshmërinë urbane dhe zgjidhjet e transportit të gjellbër.

PIKA 7 – Menaxhimi i mbetjeve dhe ujërave të zeza

E ARDHMJJA DIGJITALE

Vendosja e një brezi të gjerë ultra të shpejtë, me synim për të siguruar akses universal, ulja e kostos së roaming-ut, zhvillimi i aftësive digjitale dhe rritja e sigurisë kibernetike, do të jenë prioritetet kryesore të Agjendës Digjiitale për Ballkanin Perëndimor.

PIKA 8 – Infrastruktura Digjiitale

KAPITALI NJERËZOR

BE-ja do të mbështesë fuqishëm zhvillimin e kapitalit njerëzor, duke përfshirë sistemet e arsimit dhe trajnimit me cilësi të lartë, punësimin, shëndetin dhe mbrojtjen sociale. BE-ja do të përmirësojë pjesëmarrjen në tregun e punës, veçanërisht të të rinjve dhe grave, grupeve të cenueshme dhe pakicave, posqaqërisht romëve.

PIKA 10 – Siguri për të rinjtë

SEKTORI PRIVAT

BE-ja do të rrisë mbështetjen financiare për të forcuar konkurrencën e mikro ndërmarrjeve, të vogla dhe të mesme në sektorët strategjikë të ekonomisë, për të nxitur tranzicionin e gjellbër dhe digjiital, duke përfshirë ekonominë rrethore. Lehtësia e Investimeve për Ballkanin Perëndimor do të luajë një rol kyç, duke përfshirë instrumentin e tij të garancionit për Ballkanin Perëndimor.

PIKA 9 – Investimi në konkurrencën e sektorit privat

Integrimi i Tregut Rajonal të Ballkanit Perëndimor në Tregun Unik të BE-së

Tregu unik i BE-së

Lëvizshmëria e njerëzve

Tregu Digjital

Zinxhirët e vlerës evropiane

Lidhja e ekonomive

Lëvizja e lirë e Mallrave

Tregu i përbashkët rajonal i Ballkanit Perëndimor

Hapësirë Rajonale Investuese

Lëvizja e lirë e kapitalit

Lëvizja e lirë e shërbimit